

سلسله درس‌های تفسیر قرآن کریم

۴

www.ketab.ir

توبه

آیت الله العظمی محمد باقر العظمی

سرشناسه: علم الهدی، سید احمد، ۱۳۳۳ -

عنوان و نام پدیدآور: جلوه‌های هدایتی سوره مبارکه جمعه / تألیف سید احمد علم‌الهدی؛

تحقیق و تنظیم سید مهدی مرویان حسینی؛ ویراستاری علمی عباس اسماعیلی زاده.

مشخصات نشر: مشهد: به نشر (انتشارات آستان قدس رضوی)، ۱۳۹۷.

مشخصات ظاهری: ۲۰۸ ص.

فروست، به نشر (انتشارات آستان قدس رضوی) ۲۳۸۲

شایک: ۱-۲۹۲۳-۲-۰۶۴-۹۷۸:

وضعیت فهرست نویسی: فیا

گ اسلام، ۱۳۹۲۔

یادداشت: کتابنامه.

موضوع: تفاسیر (سورہ جمعہ)

موضوع: تفاسیر (سورہ جمعہ)
موضوع: تفاسیر شیعه — قرن ۱۴
موضوع: Qur'an -- Shiite hermeneutics -- 20th century

شناسه افزوده: مرویان حسینی، سید مهدی

شناسه افزوده: اسماعیلی زاده، عباس، ویراستار

شناسه افزوده: به نشر (انتشارات آستان قدس رضوی)

شناسه افزوده: Behnashr(Astan Quds Razavi Publications)

رده بندی کنگره: ۱۳۹۷ ج ۸/ ۶۸/ ۸۶۳/ ۲/ ۱۰۲ BP

۲۹۷/۱۸ رده بندی دیوبند:

شعاره کتابشناسی ملی: ۵۱۵۴۷۵۴

به‌نشر
انتشارات آستان قدس رضوی

سلسله درس‌های آستان قدس رضوی (۴)

جلوه‌های هدایتی سوره بقره

۲۳۸۲

آیت الله سید احمد علی حسینی

تحقیق و تنظیم | سید مهدی مرویان حسینی

ویراستار علمی | دکتر عباس اسماعیلی

طراح گرافیک | رضا نبی‌زاده

صفحه‌آرا | سعید کریمایی

نوبت چاپ | دوم (اول ناشر) ۱۳۹۷

شمارگان | ۱۰۰۰ نسخه

قطع | وزیری

چاپ | مؤسسه فرهنگی قدس

شابک | ۹۷۸-۹۶۴-۰۲-۲۹۲۳-۱

حق چاپ محفوظ است.

به‌نشر: (انتشارات آستان قدس رضوی)

قیمت | ۱۵۰,۰۰۰ ریال

دفتر مرکزی | مشهد، بلوار سجاد، خیابان میلاد ص.پ. ۹۱۳۷۵/۴۹۶۹

تلفن و دورنگار | ۳۷۶۵۲۰۰۸

دفتر تهران | تلفن و دورنگار | ۸۸۹۶۰۴۶۶

نشانی اینترنتی | www.behnashr.com | پست الکترونیکی | publishing@behnashr.com

۱. نام سوره و علت نام گذاری	۱۰
- سرازش یافتن روز جمعه در پیشگاه خداوند	۱۲
۲. ترتیب مصحف و تناسب سوره	۱۶
۳. شأن نزول سوره	۲۰
۴. فضیلت قرائت سوره	۲۱
۵. غرض سوره	۲۱
- راهکار جدی گرفتن دین	۲۲
- ارتباط غرض سوره با فضیلت قرائت آن	۲۳
۶. ساختار سوره	۲۳

بخش اول: بعثت پیامبر ﷺ برای تزکیه و تعلیم امت (۲۹-۹۷)

آیات	۳۰
ترجمه	۳۰
واژه ها	۳۰
معنای «تسبیح» و ماهیت آن	۳۰
معنای «مَلِک» و تفاوت آن با «مالک»	۳۲
معنای «قُدُوس» و سز ذکر آن همراه «مَلِک»	۳۳
- تفاوت «تسبیح» خداوند با «تقدیس» او	۱۴
- رابطه تسبیح و تقدیس با خلیفه الهی در زمین	۳۶
معنای «عَزَّ و «عَزِيز»	۳۷
معنای «حکمت» و مراد از حکیم بودن خدا	۳۸
معنای «بَعَثَ» و مراد از بعثت انبیاء ﷺ	۴۰
معنای «أَمَّيْن» و مقصود از اَمی بودن پیامبر ﷺ	۴۱
معنای «كَلَوْ» با توجه به مصادر مختلف آن	۴۴
معنای «آیه» و مراد از آیات خدا	۴۶
معنای «تزکیه» و زکات	۴۷
معنای «فضل» و مراد از فضل خدا	۴۸
نکته ها و پیام ها	۴۹
۱. تسبیح پروردگار، کار همیشگی تمام هستی	۴۹
- چگونگی تسبیح موجودات	۴۹
۱. نمایش کمالات	۴۹
ب) اعلام نیازمندی ها و حوائج	۴۹
- معنای قصد و اراده تسبیح در انسان	۵۱
- تسبیح خدا، پایه و اساس تمام باورهای دینی	۵۲
ا) اذعان به توحید	۵۳
ب) اذعان به عدل	۵۳

ج) اذعان به نبوت و امامت	۵۳
د) اذعان به معاد	۵۳
- توجه به ماهیت تسبیح، عامل نجات حضرت یونس ﷺ	۵۴
- بهره مندی از برکات اذکار در صورت توجه به ماهیت آن	۵۷
۲. توجه به صفات خدا و عمق یافتن باورمندی توحیدی	۵۸
۳. بعثت پیامبر ﷺ و تشریع دین میان اُمّیین	۶۴
- بعثت انسان ها در سایه بعثت انبیاء ﷺ	۶۵
- رابطه تشریع دین با تسبیح پروردگار	۶۷
- رابطه تشریع دین با اوصاف الهی	۶۸
- اختصاص نداشتن دعوت پیامبر ﷺ به بستر بعثت	۶۹
۴. ابعاد رسالت پیامبر اکرم ﷺ	۷۰
- تلاوت آیات خدا بر مردم	۷۳
- ضرورت پرداختن به تلاوت قرآن نه قرائت آن	۷۶
- تربیت و تزکیه مردم	۷۸
- چرایی تقدّم تعلیم بر تزکیه در دعای ابراهیم ﷺ	۷۹
- سیرت افزایی با آموزش قرآن	۸۰
- ضرورت آموختن قرآن از معلمان حقیقی آن	۸۲
- سبب یادکردن قرآن با عنوان «آیات» و «کتاب»	۸۲
- معنای تعلیم به دین قرآن	۸۳
۵. گمراهی خدا جامع به محلّ اجرای رسالت پیامبر ﷺ	۸۴
- سرائتصاف «ضلالت» به «بن»	۸۶
۶. فراگیر بودن وجهان سمول رسالت پیامبر ﷺ	۸۷
- ایرانیان، مصداق برجسته ملحقان به اُمّیین	۸۸
وجه الحاق ایرانیان به اعراب	۹۱
۷. مراد از فضل پروردگار	۹۱
ا) الحاق آخرین به اُمّیین	۹۲
ب) اسلام	۹۳
ج) نبوت و بعثت پیامبر ﷺ	۹۴
- مصداق فضل عظیم پروردگار	۹۴

بخش دوم: لزوم عمل به تعالیم دین در سایه عبرت
از یهود و توجه به معاد (۹۹-۱۵۲)

آیات	۱۰۰
ترجمه	۱۰۰
واژه‌ها	۱۰۰
معنا و مراد از «أسفار»	۱۰۰
معنای «الذین هادوا» و سرتسمیه بنی اسرائیل به یهود	۱۰۱
معنای «زَعَمْتُمْ»	۱۰۵
نکته‌ها و پیام‌ها	۱۰۸
۱. مثل یهودیان غیر عامل، نورات	۱۰۸
- کرامت انسانی و تشبیه افراد حیوانات - قرآن...	۱۰۹
- آتش جهنم، سرنوشت نهایی انسان - قرآن...	۱۱۱
- رابطه عمل به آگاهی‌ها با پروریدن آن‌ها	۱۱۲
۲. بد بودن مثال یهودیان یا خود ایشان	۱۱۱
- یهودیان و تکذیب آیات الهی	۱۱۲
۳. بهره نداشتن ظالمان از هدایت پروردگار	۱۱۲
- مراد از ظالمان	۱۱۲
۴. آرزوی مرگ، نشان درستی ادعای دوستی با خدا	۱۱۸
- معنای آرزوی مرگ و اشتیاق به آن در بیان اهل بیت	۱۲۱
- وجود تفکر یهودیان در برخی مسلمانان	۱۲۳
۵. اعمال و کردار یهود، دلیل تمنا نکردن مرگ	۱۲۴
- پاداش و عقاب اخروی، نتیجه باطنی عملکرد دنیوی	۱۲۵
- مرگ‌هراسی و عوامل آن در مؤمن و غیر مؤمن	۱۲۷
- ضرورت هماهنگی گفتار با رفتار	۱۳۰
۶. علم و آگاهی خداوند نسبت به ظالمان	۱۳۰
۷. حتمیت مرگ و بی‌فایده بودن فرار از آن	۱۳۱
- کهنسالی، زمان دغدغه داشتن نسبت به مرگ	۱۳۳
- ماهیت و حقیقت مرگ در بیان ائمه	۱۳۴
۸. حتمیت بازگشت به سوی خدا و آگاهی از اعمال	۱۳۷
- معنای صحیح لقاء الله	۱۳۷
- چرایی اخبار خدا از اعمال انسان هاد و عرصه قیامت	۱۴۰
- حالت افراد پس از آگاهی از پیرونده اعمال	۱۴۱
۹. از بین رفتن عظمت یهود با نزول سوره جمعه	۱۴۱
- علل ابتلای یهودیان به ذلت و خواری	۱۴۲

۱۰. قرآن و ذکر خصوصیات منفی یهودیان	۱۴۴
ا) پاکی ناپذیری دل‌های یهودیان	۱۴۵
ب) وج رفاه طلبی و منفور همگان بودن	۱۴۶
د) وه دخالت در کار خدا و فساد انگیزی در زمین	۱۴۸
و) تحریف کتاب‌های آسمانی	۱۴۹
ز) وح استکبار بر ابر دین خدا و کشتار پیامبران	۱۴۹
ط) دشمنی با اهل ایمان	۱۵۱
ک) مورد لعن انبیاء الهی	۱۵۲

بخش سوم: ترجیح معنویات بر مادیات نشان جدیت در دین (۱۵۳-۲۰۲)

آیات	۱۵۴
ترجمه	۱۵۴
واژه‌ها	۱۵۴
معنای «نُودِی» و مراد از ندادن برای نماز جمعه	۱۵۴
معنای «جمعه» و سرتسمیه هفتمین روز هفته به آن	۱۵۷
معنای «شَئِی» و مراد از «فَأَسْعُوا»	۱۵۸
معنای «ذکر» و مقصود از «ذکر الله»	۱۶۱
معنای «بیع»	۱۶۳
معنای «خیر» و مراد از مشارالیه «ذلکم»	۱۶۳
معنای حرف «أو» و مراد از ردید میان تجارت و لهو	۱۶۴
معنای «انْقَضُوا»	۱۶۶
معنای «رزق» و مراد از «خیر الرزق»	۱۶۶
نکته‌ها و پیام‌ها	۱۶۷
۱. جدیت و اصرار برای حضور در نماز جمعه، وظیفه اهل ایمان	۱۶۷
- ارتباط و پیوستگی آیات	۱۶۸
- اهمیت نماز جمعه	۱۷۰
- کیفیت اقامه نماز جمعه	۱۷۱
- حکم نماز جمعه در زمان غیبت	۱۷۵
- تناسب نماز جمعه و حج	۱۷۷
۲. ضرورت ترک همه کارها هنگام برگزاری نماز جمعه	۱۷۸
۳. خیر بودن محور قرار گرفتن بندگی خدا در زندگی مادی	۱۸۱
۴. وظایف مؤمنان پس از اتمام نماز جمعه	۱۸۲
- محوریت عبادت در زندگی، نخستین اصل برای	

۱۸۵	اجرای سبک زندگی دینی
۱۹۰	۵. رابطه ذکر خدا با فلاح و رستگاری
۱۹۲	۶. تصویری از زندگی منحط غیر مؤمنانه
۱۹۵	۷. منفعت طلبی و لذت پرستی عوامل شکست جامعه دینی
۱۹۶	- وجوب ایستاده خواندن خطبه نماز جمعه
۱۹۷	۸. افعال تفضیل یا تعیین بودن «خیر» و مراد آیه ...
۱۹۹	- سرتکرار «بَارِت» و «لَهُو»
۲۰۰	۹. وجوه تفسیر پروردگار به «خیر الرازقین»
۲۰۳	فهرست منابع